

CO₂-Prestatieladder

Energiemanagement actieplan Klaver Giant Groep B.V.

Op basis van de internationale norm ISO 50001 – 4.4.3, 4.4.4, 4.4.5, 4.4.6, 4.6.1 en 4.6.4

Auteur(s):

A.C.A. Ham (Klaver Giant Groep B.V.)

V. van de Kraats (Klaver Giant Groep B.V.)

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Reductiedoelstellingen	4
1.1 Algemeen	4
1.2 Reductiedoelstelling per jaar per scope	5
1.3 Doelstelling Scope 1	5
1.4 Doelstelling Scope 2	5
1.5 Doelstelling Scope 3	6
2. Plan van Aanpak behalen reductiedoelstelling	7
2.1 Maatregelen scope 1, scope 2 en scope 3	7
2.2 Monitoring en meting	8
2.2.1 Verklaring van de methode verbeteringen	9
2.2.2 Verklaring van de methode resultaten	9
3. Monitoring en meting	10
4. Periodieke opvolging / voortdurende verbetering	11
5. Taken en verantwoordelijkheden	12
6. SKAO maatregellijst	13

Inleiding

In onze CO₂-beleid hebben wij de doelstelling uitgesproken om onze CO₂-uitstoot te reduceren.

De volgende doelstellingen hebben wij:

- 15% reductie op uitstoot CO₂/FTE;
- 20% reductie op uitstoot CO₂/€.

Beide doelstellingen ten opzichte van de genormaliseerde CO₂-uitstoot (Scope 1 & Scope 2) in het basisjaar 2012.

Om die doelstelling te bereiken hebben wij onderzoek gedaan naar de verschillende reductiemogelijkheden. Hiervoor hebben wij onze eigen medewerkers om advies gevraagd en hebben wij gebruik gemaakt van de besparingsmaatregelen die andere bedrijven in de sector hebben genomen.

De geselecteerde maatregelen zijn samen met de doelstellingen vastgelegd in dit Energie Management Actieplan. Dit plan heeft betrekking op het jaar 2016. Het actieplan is opgesteld conform NEN-ISO 50001 en wordt middels de ondertekening van deze inleiding onderschreven door de directie.

Al onze projecten zijn min of meer vergelijkbaar. Derhalve hebben wij een vaste set maatregelen gedefinieerd die in principe voor alle projecten geldt. Mochten er projecten zijn waarbij weinig van de bedrijfsmaatregelen toepasbaar zijn, dan zullen wij nagaan of er wellicht andere maatregelen mogelijk zijn in dat specifieke project, en/of het geheel van bedrijfsmaatregelen wel voldoende compleet is.

Het plan is gecommuniceerd (intern en extern) en voor zover mogelijk geïmplementeerd voor ons bedrijf en de projecten waarop CO₂-gerelateerd gunningvoordeel verkregen is. Voor zover implementatie van een bepaalde maatregel nog niet is gerealiseerd is hiervoor een streefdatum in het actieplan vastgelegd. Het plan wordt jaarlijks (of zo vaak als nodig) bijgesteld en goedgekeurd door de directie.

Aldus opgemaakt en ondertekend op 15-01-2018 te Obdam,

A. C. A. Ham
Directie

1. Reductiedoelstellingen

1.1 Algemeen

Normatieve verwijzingen

Dit Energie Management Actieplan is opgebouwd conform de paragrafen 4.4.3, 4.4.4, 4.4.5, 4.4.6, 4.6.1 en 4.6.4 van de norm NEN-ISO 50001. De internationale erkende norm ISO 50001 bestaat uit eisen met gebruiksrichtlijnen voor energie- managementsystemen.

In de onderstaande tabel is per paragraaf een verwijzing opgenomen naar het hoofdstuk in dit rapport waar het betreffende punt uit de ISO 50001 norm wordt behandeld.

ISO 50001	Onderwerp	Hoofdstuk
§ 4.4.3	Uitvoeren van een energie audit	3
§ 4.4.4	Uitgangswaarden voor energieverbruik / Referentiejaar	1
§ 4.4.5	Energie Prestatie Indicatoren	2
§ 4.4.6	Doelstellingen, Taakstellingen, Actieplan	2
§ 4.6.1	Monitoring, meten en analyseren	3
§ 4.6.4	Afwijkingen, correcties, corrigerende en preventieve maatregelen	4

De meest materiële emissies zijn bepaald in de CO₂-footprint van Klaver Giant Groep B.V. Jaarlijks zal in het energieauditverslag worden nagegaan of de emissie inventaris actueel is en zal er vorm worden gegeven aan onze reductiedoelstellingen.

1.2 Reductiedoelstelling per jaar per scope

Om uiteindelijk aan de algemene bedrijfsdoelstelling te kunnen voldoen zullen we per jaar en per scope een reductiedoelstelling formuleren.

Klaver Giant Groep B.V. heeft de volgende doelstellingen hebben wij:

- 15% reductie op uitstoot CO₂/FTE;
- 20% reductie op uitstoot CO₂/€.

Door de groei binnen onze organisatie is een verhoging in CO₂ uitstoot onvermijdelijk voor ons, waardoor we de absolute doelstelling waarschijnlijk niet gaan behalen. Om wel aan te tonen dat we energie stoppen in het reduceren van onze CO₂-uitstoot zijn er diverse kengetallen opgesteld om de relatieve CO₂-uitstoot in beeld te brengen t.o.v. omzet en FTE.

1.3 Doelstelling Scope 1

Reductiedoelstelling scope 1:

10% reductie op de totale footprint in 2020 ten opzichte van het basisjaar 2012.

De reductie heeft betrekking op de bepaalde energiestromen op basis van het GHG-protocol:

Scope 1			
CO ₂ bron	Eenheid	Van toepassing op	
		Vestiging/Bedrijf	Project (Bouwplaats)
Aardgasverbruik voor verwarming	m ³	X	X
Brandstofverbruik door materieel en vrachtwagens	ltr		X
Brandstofgebruik door bedrijfsauto's	ltr	X	

Reductiedoelstelling t/m 2018: 15% reductie op brandstof t.o.v. 2012 op basis van CO₂/omzet, CO₂/FTE.

1.4 Doelstelling Scope 2

Reductiedoelstelling scope 2:

95% reductie op de totale footprint in 2020 ten opzichte van het basisjaar 2012 naar omzet.

De reductie is mogelijk door de nieuwe conversiefactoren in versie 3.0.

Scope 2			
CO ₂ bron	Eenheid	Van toepassing op	
		Vestiging/Bedrijf	Project (Bouwplaats)
Verbruik energie	kWh	X	X

Reductiedoelstelling t/m 2018: 100% reductie op energieverbruik t.o.v. 2012 op basis van CO₂/omzet, CO₂/FTE.

1.5 Doelstelling Scope 3

Reductiedoelstelling scope 3:

2% reductie op de totale footprint in 2020 ten opzichte van het Scope 3 basisjaar 2014 naar omzet.

Scope 3			
CO ₂ bron	Eenheid	Van toepassing op	
		Vestiging/Bedrijf	Project (Bouwplaats)
Materiaal	Kg Co2	X	X
Energieverbruik na oplevering	Kg Co2	X	X

Reductiedoelstelling scope 3:

5% reductie op de CO₂-uitstoot gerelateerd aan het woon-werk verkeer.

- Haalbaarheidstudie voor een fietsplan met als doel om mensen die binnen een gebied van 15km op de fiets kunnen komen naar het werk;
- Bepalen of de Klaver Giant Groep aan de medewerkers 'gratis lucht' gaat aanbieden om de (auto)banden op spanning te brengen en te houden om zo de brandstof efficiëntie te verhogen;
- Periodieke informatievoorziening ten behoeve van Het Nieuwe Rijden, met een duidelijke verwijzing naar de kosten kant;
- In samenhang met het onderwerp veiligheid ook ten behoeve van brandstofbesparing de maximum snelheid aanhalen tijdens toolboxen.

Scope 3			
CO ₂ bron	Eenheid	Van toepassing op	
		Vestiging/Bedrijf	Project (Bouwplaats)
Woon-werk verkeer	Kg Co2	X	X

De doelstelling voor Scope 3 is onderhevig aan wijzigingen. Door het steeds beter inzichtelijk hebben van de uitstoot in Scope 3, wordt het uitstoot in deze scope verhoogt. De absolute uitstoot wordt hierdoor niet behaald. Net als Scope 1 en scope 2 wordt er georiënteerd of soortgelijke kengetallen toegepast gaan worden op Scope 3.

2. Plan van Aanpak behalen reductiedoelstelling

In onderstaande tabel zijn de maatregelen voor het behalen van de reductiedoelstellingen per scope weergegeven.

2.1 Maatregelen scope 1, scope 2 en scope 3

Maatregel 1	Vervanging wagenpark	Reductiedoelstelling	7% op brandstof	Scope 1	Status	Verantwoordelijke
Actieplan	Actie 1	Deadline	jun-18			
	Overzicht van het wagenpark creëren en verwachting wanneer vervangen;				Zie Excel maatregelenlijst	KAM adviseur
	Actie 2	Deadline	Continu			
	Op basis van verwachte wijzigingen in het wagenpark per jaar de reductie bijstellen;					Directie
	Actie 3	Deadline	Continu			
	Periodieke actualisatie van het overzicht en reductie bijwerken.					KAM adviseur
Maatregel 2	Banden op spanning	Reductiedoelstelling	1% op brandstof	Scope 1	Status	Verantwoordelijke
Actieplan	Actie 1	Deadline	dec-18			
	Tijdens APK en onderhoud controle laten uitvoeren op bandenspanning. Aantoonbaarheid moet middels de onderhoudsbonnen worden vastgesteld.				Wordt continu uitgevoerd.	Directie
	Actie 2	Deadline	jun-18			
	Overige maatregelen bepalen;					KAM adviseur

Maatregel 3	Keten CO2 reductie	Reductiedoelstelling	2% algeheel	Scope 3		
Actieplan	Actie 1	Deadline	dec-18		Status	Verantwoordelijke
	Diverse initiatieven voor ketenreductie opstellen.				Reductiedoelstelling aangevuld met woon- werk verkeer	KAM adviseur
	Actie 2	Deadline	dec-18			Directie
	Initiatieven voordragen aan Directie en aanvullende acties ondernemen. (Investeringsplan)					

Behoudens de bovenstaande punten wordt ook de maatregelenlijst vanuit SKAO aangehouden en uitgevoerd, waar mogelijk.

2.2 Monitoring en meting

De monitoring en meting van de CO₂- reductiemaatregelen zal elk jaar plaatsvinden door onze adviseur. Dit zal gelijktijdig plaatsvinden met het opstellen van de CO₂- footprint en de periodieke rapportage.

2.2.1 Verklaring van de methode verbeteringen

Klaver Giant Groep B.V. heeft verschillende methoden binnen het algehele KAM- systeem om de verbetering in de energieprestaties te verifiëren. De methoden om verbeteringen aantoonbaar te maken zijn:

- Interne audits volgens planning (alle elementen uit de CO₂- prestatieladder);
- Halfjaarlijkse brandstoffenrapportage;
- Halfjaarlijkse evaluatierapportage m.b.t. de footprint;

2.2.2 Verklaring van de methode resultaten

De resultaten van de methoden worden voornamelijk geverifieerd aan de hand van de facturen van de verschillende energieleveranciers.

3. Monitoring en meting

Om de jaarlijkse bepaling van de CO₂-uitstoot te bepalen is eenduidigheid in het meten van de verschillende energiestromen belangrijk.

Om de eenduidigheid te waarborgen is in onderstaande tabel weergegeven wanneer energiestromen worden gemeten, wie er verantwoordelijk voor is en hoe en waar data verkrijgbaar zijn.

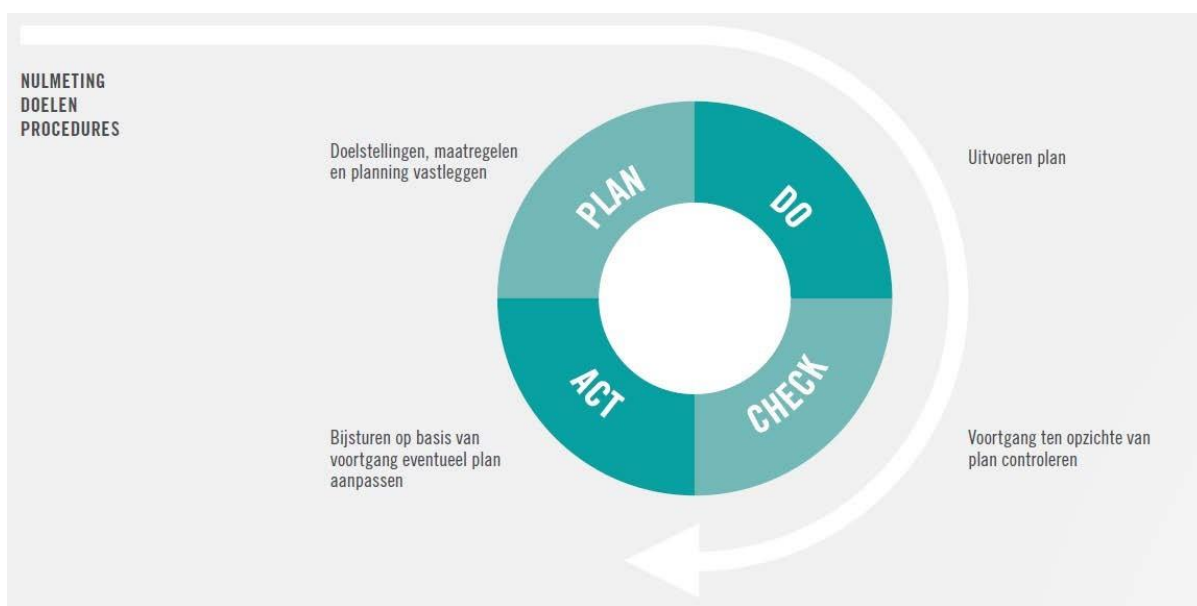
Monitoring en meting			
Energieverbruikers	Meetmoment	Verantwoordelijke	Hoe/waar
Scope 1			
Aardgasverbruik voor verwarming	Elk jaar	Controllers	Factuur gasleverancier en registratie
Brandstofverbruik door bedrijfsauto's	Elk jaar	Controllers	Factuur brandstofleverancier en registratie
Lekkage airco's	Elk jaar	Klaver Klimaattechniek	Onderhoudsbon met lekkagegegevens
Scope 2			
Verbruik energie	Elk jaar	Controllers	Factuur elektriciteit leverancier en registratie
Scope 3			
Inkoop	Elk jaar	Manager Inkoop	Inkoopgegevens van leveranciers
Overige facturen	Elk jaar	Controllers	Diverse facturen

De data die vrijkomt voor scope 1 en 2 wordt verwerkt in de CO₂-footprint berekening welke onderdeel uitmaakt van de emissie inventaris welke jaarlijks wordt opgesteld.

4. Periodieke opvolging / voortdurende verbetering

Het formuleren van doelstellingen, selecteren van besparingsmaatregelen is geen eenmalige actie. Om ervoor te zorgen dat het beleid ook daadwerkelijk onderdeel wordt van de dagelijkse bedrijfsvoering moeten deze activiteiten continu plaatsvinden.

Zo zullen wij gedurende het jaar de reductiemaatregelen uitvoeren, verbruik registreren, communiceren en processen in de organisatie periodiek bijwerken en evalueren. Door het doorlopen van de Plan-Do-Check-Act stuurcyclus zorgen wij ervoor dat wij werken aan voortdurende verbetering van onze CO₂ prestaties.

Minimaal eenmaal per jaar buigt, onder verantwoordelijkheid van de directie, de organisatie zich over het functioneren van het energie management systeem. De directiebeoordeling vormt samen met het energie audit verslag mede de input tot voortdurend verbeteren.

5. Taken en verantwoordelijkheden

Binnen Klaver Giant Groep B.V. is de directie eindverantwoordelijk voor het uitvoeren van het Energiemanagementplan binnen het energiemanagementsysteem. De proceseigenaar is de KAM- coördinator. Dat geldt zowel voor de projecten als voor binnen de organisatie.

Document	Inhoud	Verantwoordelijke	Periodieke update
CO ₂ -handboek	Procedures CO ₂ Prestatieladder	KAM adviseur	Jaarlijks
Energieaudit	Inventarisatie en evaluatie energiestromen en verbruikers, reductiedoelstellingen en initiatieven	KAM adviseur	Jaarlijks
Communicatieplan	Bepalen doelgroepen, communicatiedoelen, -planning en – middelen	KAM adviseur	Jaarlijks
CO ₂ Rapportage	Beschrijving trends, voortgang en analyse	KAM adviseur	Jaarlijks
Energiemanagement Plan	Reductiemaatregelen, verantwoordelijken hiervoor, deelname aan initiatieven	KAM adviseur	Jaarlijks
Interne audit	Controle dat emissie-inventaris opgesteld is volgens de procedures zoals beschreven in het CO ₂ -handboek	KAM adviseur	Jaarlijks
Directiebeoordeling	Beoordeling van de Directie over de CO ₂ -prestatieladder, met als input resultaten van audits, vervolgmaatregelen van andere directiebeoordelingen en aanbevelingen voor verbeteringen	Directie	Jaarlijks

6. SKAO maatregellijst

De maatregellijst is een niet uitputtende lijst met CO2-reductiemaatregelen, onderverdeeld naar veelvoorkomende activiteiten van bedrijven die deelnemen aan de CO2-Prestatieladder.

Categorie A, B en C maatregelen

Voor elke maatregel op de *maatregellijst* zijn verschillende niveaus van implementatie gedefinieerd.

Categorie A betreft een 'standaard' niveau van implementatie, meer dan 50% van de bedrijven, voor wie de activiteit waaronder deze maatregel valt relevant is, heeft deze maatregel op dit niveau geïmplementeerd.

Categorie B betreft een 'vooruitstrevend' niveau van implementatie, 20% tot 50% van de bedrijven voor wie de activiteit waaronder deze maatregel valt relevant is, heeft deze maatregel op dit niveau geïmplementeerd.

Categorie C betreft een 'ambitieuw' niveau van implementatie, slechts enkele (maximaal 20%) bedrijven hebben deze maatregel op dit niveau geïmplementeerd.

De Klaver Giant Groep dient een eigen stellingname te overleggen met daarin een onderbouwing waarom de gekozen reductiedoelstelling:

1. Vergelijkbaar is met sectorgenoten, met in achtname van de reeds gerealiseerde *maatregelen* (de uitgangssituatie) uit de ingevulde *maatregellijst*. Het bedrijf geeft hierbij aan of het in deze uitgangssituatie een koploper, middenmoter of achterblijver is in vergelijking met sectorgenoten (de relatieve positie). Deze relatieve positie in de uitgangssituatie is vertrekpunt voor de keuze van de kwantitatieve reductiedoelstelling. Is de relatieve positie van het bedrijf een achterblijver, dan moet de reductiedoelstelling in vergelijking met sectorgenoten relatief groot zijn om ambitieus genoemd te kunnen worden. Is het bedrijf een koploper, dan kan de reductiedoelstelling relatief klein zijn, en daarmee toch ambitieus.
2. Ambitieuw is gezien de eigen situatie van het bedrijf, met inachtname van de geplande maatregelen uit de ingevulde maatregellijst.

De Klaver Giant Groep heeft onderstaande type acties:

Type maatregel	Aantal
A	5
B	5
C	3

Gemiddeld zou er gesteld kunnen worden dat de Klaver Giant Groep een middenmoter is. Dit vinden wij ook een prima uitgangspunt om onze bedrijfsvoering beter in kaart te brengen om meer energie te kunnen reduceren en dus ook CO2-reductie.